

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนี้ จะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อการพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ ทางด้านจิตใจที่มีความมั่นคงทางอารมณ์รวมทั้งเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชาและชั้นปีที่ศึกษา

โดยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างมีระบบจำแนกตามเพศ สาขาวิชาและระดับชั้นปี จากนั้นได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) และ Least-Significant Difference

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบประเมินเป็นนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 260 คน นักศึกษาหญิงมากที่สุด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 76.54 และนักศึกษาชาย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 36.54 และเป็นนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 31.92 ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวม อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 151.43$)
2. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านดี อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 53.90$) และองค์ประกอบย่อยภายในด้านดีอยู่ใน

เกณฑ์ปกติ

3. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านเก่ง อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 50.68$) และองค์ประกอบย่อยภายในด้านเก่ง อยู่ในเกณฑ์ปกติ

4. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 46.85$) และองค์ประกอบย่อยภายในด้านสุข อยู่ในเกณฑ์ปกติ

5. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปกติซึ่งเพศหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=152.02$ กับ 149.49) รวมทั้งในองค์ประกอบด้านดีและองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติซึ่งเพศหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่า ($\bar{X} = 54.27$ กับ 52.69 และ 47.08 กับ 46.10 ตามลำดับ) ยกเว้นองค์ประกอบด้านเก่งเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 50.70$ กับ 50.67) และอยู่ในเกณฑ์ปกติ

6. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมทุกสาขาวิชาอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ซึ่งสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลมีค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 152.33$) ในองค์ประกอบด้านดี สาขาวิชาการโรงแรมมีค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 54.42$) ในองค์ประกอบด้านเก่งและองค์ประกอบด้านสุข สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มีค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 50.95$ และ 47.35 ตามลำดับ)

7. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมและในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่งและองค์ประกอบด้านสุข มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนสูงกว่าชั้นปีอื่นๆ และในองค์ประกอบย่อยด้านการควบคุมตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนสูงกว่าปกติ ($\bar{X} = 18.27$)

8. คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมและองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่งและองค์ประกอบด้านสุข จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบย่อยด้านความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

9. คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมและองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่งและองค์ประกอบด้านสุขและในองค์ประกอบย่อย จำแนกตามสาขาวิชา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10. คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยรวมและองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่งจำแนกตามระดับชั้นปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ยกเว้นองค์ประกอบด้านสุขไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาโดยรวม และในองค์ประกอบด้านดี (ด้านการควบคุมตนเอง ความเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบ) องค์ประกอบด้านเก่ง (ด้านแรงจูงใจ การตัดสินใจและแก้ปัญหา การมีสัมพันธภาพ) องค์ประกอบด้านสุข (ด้านความภูมิใจในตนเอง ความพอใจในชีวิต ความสุขสงบทางใจ) มีค่าคะแนนอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติในทุกด้าน โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านดี ในด้านความรับผิดชอบมีคะแนนสูงกว่าปกติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ ศรีกล้า (2549: 62) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปกติและด้านความรับผิดชอบมีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับการวิจัยของภรณ์ เอื้อจรัสพันธ์และคณะ (2549: บทคัดย่อ) ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวมและในองค์ประกอบทุกด้านอยู่ในระดับปกติ ด้านความรับผิดชอบมีเพียงส่วนน้อยที่สูงกว่าปกติ และมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อโณทัย บ้านเนินและรัชนี สรรเสริญ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ เช่นกัน แสดงว่า นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถรับรู้ เข้าใจและแสดงออกซึ่งอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสโลเวย์และเมเยอร์(อ้างถึงในคมเพชร ฉัตรศุภกุลและผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2544: 9-10) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นกลุ่มของความสามารถที่บอกถึงการรับรู้ สามารถแยกแยะประสมประสาน มีความเข้าใจสามารถแสดงอารมณ์ได้อย่างมีปัญญา ไหวพริบ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ นอกจากนั้น กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต (2544: 1) ได้กล่าวไว้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นการใช้ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ทั้งนี้สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งสร้างรากฐานและพัฒนาชีวิตของคนในสังคม จึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคนในสังคมให้มีความฉลาดทางอารมณ์ สร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในสภาวะอารมณ์ สามารถที่จะควบคุมอารมณ์เมื่อเผชิญสถานการณ์ต่างๆ รื้อฟื้นอารมณ์ของตนให้กลับมาอยู่ในสภาพดีได้ด้วยตนเอง และเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นได้ด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) นักศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่มีโอกาสเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสังคมที่มีการเรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการและสังคม บทบาทของอาจารย์มิได้เป็นเพียงผู้สอนด้านวิชาการแต่เป็นผู้ที่ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม จึงเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา จึงแสดงให้เห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ในการสร้างรากฐานและพัฒนา นักศึกษาเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพให้แก่สังคม รวมทั้งได้ปฏิบัติสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ สร้างคนดี คนเก่งมีทักษะในงาน

พัฒนาให้เป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) ของประเทศ

2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยจำแนกตามตัวแปรตามเพศ สาขาวิชาและชั้นปี

2.1 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยจำแนกตามเพศ พบว่านักศึกษาหญิงและนักศึกษาชาย มีระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ซึ่งนักศึกษาหญิงมีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักศึกษาชาย รวมทั้งในองค์ประกอบด้านดีและด้านสุข สำหรับในองค์ประกอบด้านเก่ง นักศึกษาชายมีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักศึกษาหญิง และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย แต่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรบินเฟรด (Robinfraid อ้างถึงในจักรกฤษณ์ ศรีกล้า, 2549: 63)ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในเมืองเนวาดา มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า เพศชายมีความฉลาดทางอารมณ์น้อยกว่าเพศหญิง และจากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์พบการวิจัยของ ซูทาร์โซ (Sutarso) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศกับระดับความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า ผู้หญิงมีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าผู้ชาย นอกจากนี้ โกลแมน (Goleman) ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ในชายหญิง จำนวน 1000 คน พบว่า เพศหญิงจะมีความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการตระหนักรู้ในอารมณ์ และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ดีกว่า ส่วนเพศชายจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการเผชิญกับปัญหาได้ดีกว่าและองค์ประกอบโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน (สำนักบริการสารสนเทศ, 2553) สอดคล้องกับ สไตน์ (Stein) ได้ศึกษาวิจัยลักษณะความแตกต่างระหว่างเพศกับความฉลาดทางอารมณ์ พบว่าเพศหญิงมีความสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรเบิร์ต โรเซนทาล (Robert Eosenthal) (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2547: 44) ทำการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ การปรับตัว การรับรู้ความรู้สึกซึ่งเพศหญิงดีกว่าเพศชาย แสดงให้เห็นว่าโดยธรรมชาติของเพศชายและหญิงย่อมแตกต่างกัน แต่โดยพื้นฐานของมนุษย์แล้วทุกคนปรารถนาที่จะเป็นคนที่มีความดี มีความดีงาม มีความสามารถ มีแรงจูงใจที่จะพัฒนาศักยภาพไปสู่ทางที่สมบูรณ์ มนุษย์จึงมีความดีโดยธรรมชาติหากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะพัฒนาไปในทางที่ดี ซึ่งสังคมและครอบครัวมีความสำคัญต่อการพัฒนา (ทิตนา แคมมณี, 2550: 50-76 อ้างถึงในสุริน ชุมสาย ณ อยุธยา, 2555) จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาหญิงสูงกว่านักศึกษาชายทั้งโดยรวมและในองค์ประกอบด้านดีองค์ประกอบด้านสุข ยกเว้นองค์ประกอบด้านเก่งและจึงไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ในองค์ประกอบย่อยในด้านความรับผิดชอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาหญิงมีระดับความฉลาดทางอารมณ์ด้านความรับผิดชอบสูงกว่า อาจกล่าวได้ว่า โดยทางสรีรวิทยา ผู้หญิงจะมีพัฒนาการทางสมองซีกซ้ายได้ดีกว่า ซึ่งจะควบคุมในด้านของความคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้มีความระมัดระวัง ละเอียดรอบคอบ ใส่ใจในรายละเอียด ไม่ละทิ้งกลางคัน ตลอดจนบทบาททางสังคมที่

ผู้หญิงจะได้รับการอบรมเลี้ยงดู ฝึกให้มีความรับผิดชอบในการดูแลงานบ้านเรือน เอาใจใส่ผู้อื่น และมีความระมัดระวังตนในการแสดงออก ทำให้ผู้หญิงมีความรับผิดชอบมากขึ้น (อรพินทร์ ชูชม, 2550) จึงส่งผลให้พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาในทุกสาขาวิชา มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ทั้งโดยรวม และในรายด้านอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีความรู้ความสามารถในการควบคุมตน ควบคุมอารมณ์ รู้จักและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจ เห็นใจ ยอมรับผู้อื่น รู้จักให้และรับ มีความรับผิดชอบ รู้จักประโยชน์ส่วนรวม สามารถจูงใจตนเอง ให้กำลังใจ ตัดสินปัญหาได้ มีความภาคภูมิใจในตน สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีความพึงพอใจ และมีความสุขดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามปณิธานของมหาวิทยาลัยในการสร้างคนดีสู่โลกของอาชีพ

2.3 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาทุกระดับชั้นปี มีระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยนักศึกษาชั้นปีต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เนื่องจากอายุและประสบการณ์ในรั้วมหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกัน นอกนั้นไม่พบความแตกต่างกันเป็นรายคู่

องค์ประกอบด้านดี ความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบย่อย ด้านการควบคุมตนเองของนักศึกษาแต่ละชั้นปีไม่ต่างกันทั้งนี้สังคมไทยให้ความสำคัญต่อมารยาททางสังคม วัฒนธรรม เป็นกรอบบรรทัดฐานทางสังคม ปลุกฝังสั่งสอนโดยผ่านสถาบันต่างๆ ทางสังคม ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมด้านการควบคุมอารมณ์ไม่แตกต่างกัน ในส่วนด้านความเห็นใจผู้อื่นและด้านความรับผิดชอบ พบว่าชั้นปีที่ 1 มีความต่างกับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นั้นนอกจากเป็นเรื่องของประสบการณ์ตามที่กล่าวมาแล้ว เรื่องของวัยและการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีมุมมองออกไปสู่สังคมการทำงาน และมองเห็นความซับซ้อนของสังคมมากขึ้น ทำให้ต้องระมัดระวังตนเอง ความเห็นอกเห็นใจน้อยลง ในส่วนด้านความรับผิดชอบ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ จึงทำให้ความรับผิดชอบในบางด้านถอยลดน้อยลงจึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ประกอบด้านเก่ง พบว่า นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ โดยด้านองค์ประกอบย่อยด้านแรงจูงใจ และการตัดสินใจแก้ปัญหา ไม่แตกต่างกันเพราะเป็นช่วงวัยต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่มีความคิดเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น กล่าวที่จะเผชิญและแก้ปัญหา จึงเป็นแรงจูงใจที่จะค้นหาและเข้าใจตนเอง ซึ่งถ้าอยู่ในสังคมที่ดี มีแบบอย่างที่ดีก็จะเกิดแรงจูงใจในการเอาแบบอย่างที่ดี และแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวัง (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549: 329)ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ทำหน้าที่ในการพัฒนานักศึกษา อบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา สำหรับด้านการมีสัมพันธภาพ พบว่า ชั้นปีที่ 1 ต่างกับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากกล่าวได้ว่า ชั้นปีที่ 1 ในแง่การเปรียบเทียบ อายุ ยังเป็นช่วงวัยที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน มีสัมพันธภาพและรักษาสัมพันธภาพไว้มีเงื่อนไขของ สัมพันธภาพไม่มากนักนอกจากการได้เข้าร่วมกลุ่มแต่เมื่อชั้นปีที่สูงขึ้นการพึ่งพาตนเอง ความเป็นอิสระ ในตนมีมากขึ้นประกอบความรับผิดชอบในภาระงาน การให้ความสำคัญกับอนาคตมีสูงมากขึ้นกว่า ด้านสัมพันธภาพ

องค์ประกอบด้านสุข พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับ เกณฑ์ปกติ และมีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับในองค์ประกอบย่อยด้าน ความภาคภูมิใจในตนเองและความสุขสงบทางใจ ไม่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า ในวัยนี้เป็นช่วงของ วัยรุ่นที่ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เริ่มมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง การได้เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัยเป็น การสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเองและคนรอบข้าง ซึ่งส่งผลให้มีความภาคภูมิใจในตนและมีความสุข สงบทางใจ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ด้านความพอใจในชีวิตมีความแตกต่างกัน ชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่าง กับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เป็นไปได้ว่า ชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้าเรียน ภาระงานหนักในการเรียนยังไม่มากนัก ความยินดีกับความสำเร็จในการศึกษาต่อ ความสนใจต่อการมีสัมพันธภาพในกลุ่ม จึงมีผลทำให้มี ความพึงพอใจสูงกว่าแต่เมื่อศึกษาในชั้นปีที่สูงขึ้น ผ่านประสบการณ์การเรียนมากขึ้น ความต้องการ และความคาดหวังต่อความสำเร็จมีมากขึ้นตามลำดับ ดังทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของมาสโลว์ ซึ่งอาจคิดในเรื่องการรักษาไว้ซึ่งผลการเรียน การทำให้ผลการเรียนดีขึ้น การฝึกฝนด้านวิชาการ และการงานให้คล่องแคล่วมีทักษะเพื่อไปสู่การการฝึกงาน เป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ จึงทำให้มีความเครียด ความกังวลมากขึ้น ดังเหตุการณ์ที่ปรากฏในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2551 นักศึกษากระโดดตึกฆ่าตัวตาย คาดว่ามาจากกรกัฬพลาดการได้รับเกียรตินิยม และ นักศึกษาผูกคอตายเพราะกลัวโดนตำหนิที่ได้ผลการเรียน F ในหนึ่งวิชา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) นอกจากนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของวิณี ชิตเชิดวงศ์ (2545: 92) ได้ศึกษาระดับความฉลาด ทางอารมณ์ของนิสิตปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตที่มีระดับชั้นปี แตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งโดยรวมและในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ แต่เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถ พัฒนาฝึกฝนได้ ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบของ กิจกรรมให้แก่นักศึกษาเป็นการช่วยเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ ด้านความเห็นใจผู้อื่น ด้านสัมพันธภาพและด้านความพึงพอใจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเป็นแนวทาง ในการพัฒนา ดังนี้

1. มีการสอนและสอดแทรกกิจกรรม บูรณาการเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ในรายวิชาต่างๆ เช่น ในด้านการฝึกความอดทนรอคอย การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน การมอบหมายงานและความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเห็นใจผู้อื่น รู้จักการควบคุมอารมณ์และการปรับตัว ปรับอารมณ์ในการอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. จัดสื่อ เอกสาร แผ่นพับ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารอารมณ์ การจัดการความเครียด
3. จัดศูนย์ให้คำปรึกษาหรือกิจกรรมแนะแนวหรือหาผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งอาจช่วยป้องกัน ลดปัญหาจากความเครียดของนักศึกษาทั้งปัญหาครอบครัว ปัญหาความรัก ปัญหาการเรียน ปัญหาการคบเพื่อน
4. จัดอบรมในเชิงวิชาการในการฝึกทักษะการใช้ความคิดการแก้ปัญหา การมองในทางบวก การให้อภัย รู้จักปล่อยวาง มีสติ ซึ่งอาจมีภาคปฏิบัติในการฝึก เช่น กิจกรรมการฝึกสมาธิ
5. จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน การเข้าสู่อาชีพการทำงาน การศึกษาดูงาน
6. การจัดกิจกรรมต่างๆ ควรจัดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ องค์กรนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพราะสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งสร้างรากฐานและพัฒนาชีวิตของคนในสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้งโดยรวมและในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่งและองค์ประกอบด้านสุขอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ ซึ่งมีองค์ประกอบย่อยในบางด้านที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและเสนอแนวทางเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาต่อไป
2. ควรให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ที่เอื้อให้นักศึกษามีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ เพิ่มศักยภาพของนักศึกษาให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา
2. ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย